Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 9.11.2011 www.osw.waw.pl

Kompromis rosyjsko-gruziński umożliwia Rosji akcesję do WTO

Iwona Wiśniewska

4 listopada Maksim Miedwiedkow – główny negocjator Rosji ds. jej członkostwa w Światowej Organizacji Handlu – poinformował o osiągnięciu między Federacją Rosyjską i Gruzją kompromisowego porozumienia dotyczącego monitorowania ruchu towarowego na granicy obu państw. Szczegóły parafowanej umowy, która ma zostać podpisana do 10 listopada, dotychczas nie zostały opublikowane. Z oficjalnych omówień wiadomo, że strony zgodziły się na monitoring i elektroniczny system wymiany danych dotyczących obrotów towarowych na trzech korytarzach transportowych między Gruzją a Rosją (na abchaskim i południowoosetyjskim odcinku granicy rosyjsko-gruzińskiej). Zadanie to powierzone zostanie prywatnej firmie wybranej przez Szwajcarów (mediatora między oboma państwami) i zaakceptowanej przez obie strony.

Komentarz

- Osiągnięcie kompromisu oznacza pokonanie przez Rosję ostatniej przeszkody na jej 18-letniej drodze do członkostwa WTO. Porozumienie umożliwia zakończenie negocjacji akcesyjnych. 10–11 listopada na formalnym posiedzeniu grupy roboczej (skupiającej państwa WTO najbardziej zainteresowane handlem z Rosją) ma zostać przyjęty raport końcowy zawierający warunki członkostwa Federacji Rosyjskiej, a na Konferencji Ministerialnej WTO 15–17 grudnia ma zostać przegłosowany wniosek o przyjęcie Rosji do organizacji. Federacja Rosyjska stanie się pełnoprawnym członkiem 30 dni po zakończeniu procedury ratyfikacyjnej przez nią (co miałoby nastąpić wiosną 2012).

- Dla Gruzji porozumienie z Rosją jest sukcesem. Dzięki kompromisowi Tbilisi symbolicznie nie dopuściło bowiem do podważenia swojej integralności terytorialnej i zwierzchnictwa nad separatystycznymi republikami: Osetią Południową i Abchazją. Rosji kompromis pozwala natomiast utrzymać *status quo* w regionie. Uzgodniony monitoring handlowy gruzińsko-rosyjskiej granicy nie przywróci bowiem Tbilisi kontroli nad tymi republikami uznawanymi przez Rosję za niepodległe państwa, wątpliwa jest nawet jego efektywność, jeśli kompetencje firmy monitorującej okażą się bardzo ograniczone.

- Wydaje się, że kluczowe znaczenie dla konstruktywnej postawy Gruzji w negocjacjach z Rosją miała postawa partnerów zachodnich (zwłaszcza Unii Europejskiej i USA), szczególnie zainteresowanych rosyjskim członkostwem w WTO. Tbilisi ma nadzieję, że odblokowanie rosyjskiego procesu akcesyjnego zaowocuje silniejszym wsparciem Gruzji przez Zachód. Przewodniczący Komisji Europejskiej Jose Manuel Barroso na wieść o uzyskaniu kompromisu zapowiedział, że UE będzie kontynuowała działania na rzecz politycznej i ekonomicznej integracji z Gruzją, w tym poprzez stworzenie Pogłębionej Strefy Wolnego Handlu (*Deep and Comprehensive Free Trade Area*). Tbilisi oczekuje, że negocjacje w tej sprawie rozpoczną się jeszcze do końca tego roku.